

DE OVERLEVENSBOM

VERNOEMD NAAR HET PROJECT 'OVERLEVEN' WERD GEPLANT OP 5 MEI 2015 TER GELEGENHEID VAN 70 JAAR BEVRIJDING.

Het project 'overLeven' is een initiatief van fotograaf Marijke Talen. Zij portretteerde Joodse overlevenden van De Tweede Wereldoorlog en liet hun verhalen vastleggen in een boek. Het doel van 'overLeven' is bewustwording bij jong en oud van het belang respect te hebben voor elkaar en te leren van de geschiedenis.

Want wat gebeurd is, mag nooit weer gebeuren.

Boek

Het boek is te koop bij de balie van Het Punt en via: info@fotografemarijketalen.nl

Lezing

Marijke Talen geeft lezingen waarin zij stil staat bij de vele indrukwekkende fragmenten en beelden uit 'overLeven'. **2 april kunt u de lezing bijwonen in theaterzaal Het Punt. Aanvang 20.00 uur.**

Foto-expositie

De foto's uit het boek reizen door het land. Ze zijn van 28 februari t/m 14 april te zien in Het Punt. Daarna is hier t/m 31 mei een mini-expositie. Informatie: www@fotografemarijketalen.nl

Presentatie scholen

In deze interactieve presentatie wordt, aan de hand van het boek 'overLeven' de link gelegd tussen verleden en heden. Informatie: info@mensenleven.org

KUNSTCOLLECTIEF Podium voor alle kunstenaars

In "De Oale Skoele" aan de Julianastraat 23 in Vroomshoop tonen lokale en regionale kunstenaars hun creatieve visie op bevrijding en vrijheid. Gratis te bezoeken van 1 tot en met 5 mei 2020 tijdens de volgende openingsuren:
- 1 mei: van 18.00 - 21.00 uur
- 2 t/m 5 mei: van 12.00 - 16.00 uur

Voor het totaalprogramma "Jess" van het 4 mei comité Vroomshoop van 3 april tot en met 5 mei 2020: volg de perspublicaties en de website www.4meicomite-vroomshoop.nl

Bezoek de mini-expositie van het 4 mei comité Vroomshoop in het grand café van Het Punt

Word lid van de *Vrienden van het V-Monument* en steun zo het werk van het 4 mei comité Vroomshoop. U kunt daartoe € 10,- per jaar overmaken naar de stichting 4 mei comité Vroomshoop, bankrekeningnr. NL20 RABO 0366 65 00 92 onder vermelding van "Vrienden van het V-monument".

In het bijzonder danken wij de families van de getroffen en voor het delen van de foto's en het verstrekken van de achtergrondinformatie. Teksten: Hans Nieboer Vormgeving: Buro Kordaat Foto's: Klaas Dragt, Erwin Heuver Beelden met dank aan de Oudheidkundige Vereniging Den Ham-Vroomshoop Beelden en teksten Mosquito Fierdijk met dank aan Piet Meijer, Assen

Een initiatief van het 4 mei comité Vroomshoop in het kader van 75 jaar Vrijheid

MEMORY ROUTE 1940 VROOMSHOOP 1945

MEMORY ROUTE 1940 VROOMSHOOP 1945

75 JAAR VRIJHEID VROOMSHOOP IN 2020

Op elk punt van de route staat een informatiebord met extra informatie.
Op dit bordje staat ook een QR-code. Als je deze scant kun je via het internet nog meer te weten komen over deze gebeurtenis in Vroomshoop tijdens de oorlog.

1 HET V-MONUMENT

Het Vredesplein met het V-monument voor vrede, vrijheid en recht symboliseert met de basalten muur de hardheid van de oorlog. De opening in de muur staat symbool voor de V van vrijheid.

2 HERINNERINGSPLAQUETTE

De herinneringsplaquette aan de westzijde van het Vredesplein bevat de namen van twaalf Vroomshoopse slachtoffers van oorlog en geweld.

3 KLOK MET ZUIL

De klok met zuil met de tekst "1940-1945" ter herinnering aan de Tweede Wereldoorlog. Stond eerst op de hoek van de Hammerstraat en de Hoofdstraat.

4 BEGRAAFPLAATS VROOMSHOOP

Begraafplaats Vroomshoop heette voorheen Rustoord met de oorlogsgraven van vijf slachtoffers en de door oorlogsgeweld omgekomen Herman Zandbergen en Wietse Hof.

5 WONING BRAMER GEDURENDE DE OORLOG

Op deze plaats aan de toenmalige Stationsstraat woonde vanaf medio mei 1943 het gezin van burgemeester Gerrit Bramer. Hij was ontslagen om plaats te maken voor een NSB-burgemeester.

6 STATIONSKOFFIEHUIS DONDERWINKEL

Op het voormalige stationskoffiehuis Donderwinkel was in de jaren dertig en begin veertig de vrijwillige luchtmacht dienst, post Vroomshoop, gevestigd.

7 WONING FAMILIE DE GROOT

Woning op het adres Hoofdstraat 29, waar de familie De Groot met zes kinderen heeft gewoond. Jan Jacob de Groot werd op 2 maart 1945 bij Varsseveld gefusilleerd.

8 WONING FAMILIE HASELHOFF

Woonhuis van de familie Haselhoff op het adres Hoofdstraat 31, waar plaatselijk commandant van de Binnenlandse Strijdkrachten Frits Haselhoff met z'n gezin tijdens de oorlogsjaren woonde.

9 VERZETSGROEP VROOMSHOOP

De verzetsgroep Vroomshoop van de Binnenlandse Strijdkrachten (BS) was direct na de bevrijding ondergebracht bij café-hotel Koekoek (nu Oranjestede).

10 RONDOM DE TONNENDIJKBRUG

Op de ochtend van 5 april 1945 vonden hier hevige gevechten plaats tussen de Duitsers en de verzetsgroep Vroomshoop. De Tonnendijkbrug werd daarbij door de Duitsers opgeblazen.

11 OVER HARM NIEBOER

De woning aan de Tonnendijk waar Harm Harmannus Nieboer na verraad op 28 september 1944 door beulen van kamp Erika uit Ommen op wrede wijze werd gemarteld en gefusilleerd.

12 OVER VERZETSGROEP SALLAND

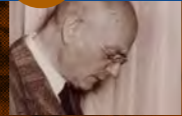
Woning (Oranjestraat 9) waar tijdens de oorlog de weduwe Nieboer-Kassies met haar gezin woonde, onder wie Jan Nieboer, de commandant van de droppingsverzetsgroep Stegeren.

13 ORANJESCHOOL

In de Oranjeschool was de verzetsgroep Vroomshoop op 5 april 1945 gevestigd en hier werden de (vermeende) NSB'ers direct na de bevrijding naar toe gebracht.

14 VOORMALIGE WONING DR. OSKAM

Voormalige woning van dokter I.J. Oskam. Onder zijn leiding was hier een zeer belangrijk inlichtingencentrum van Oost-Nederland van RVV en NBS gevestigd.

15 OVER GERRIT JAN KERKDIJK

Hier aan de Linderbeek werd in de vroege ochtend van 5 april 1945 verzetsman Gerrit Jan Kerkdijk uit Daarlerveen (26) door geweervuur van Duitse soldaten dodelijk getroffen.

16 DE SALONWAGEN VAN DE GROOT

Voormalige appelgaard van de familie De Groot, waar tijdens de oorlogsjaren in de salonwagen van Jan Jacob de Groot onderduikers en geheime agenten onderdak vonden.

17 DE GROTE PUNTBRUG

Over de Grote Puntbrug kwam de 3e Troop van het A-squadron van de Canadese Manitoba Dragoons, onder leiding van luitenant-kolonel P.C.R. Black, op 5 april 1945 Vroomshoop bevrijden.

18 OVER JAN VAN DER HAAR

Hoofdstraat 52: hier woonde verzetsman Jan van der Haar en z'n gezin. Hij was een actieve Vroomshoopse verzetsman en commandant van een sabotagegroep. Op 2 maart 1945 bij Varsseveld gefusilleerd.

19 NEERGEKOMEN B-17 (VLIEGEND FORT)

Het huidige parkeerterrein van Autobedrijf Henri Dijk, waar een onbemande Amerikaanse bommenwerper B17 (Vliegend Fort) met een zachte buiklanding neerkwam.

20 BEVRIJDINGSMONUMENT

Bevrijdingsmonument langs het Zwolsekanaal tegenover de parkeerplaats van het bedrijfspand van Eastborn, dat herinnert aan de zo bewogen bevrijding van Vroomshoop op 5 april 1945.

21 NEERGESTORTE MOSQUITO (RAF)

Verwijzing bij het begin van de Flierdijk naar de locatie tegenover het sportcomplex De Bosrand, waar op vrijdag 10 december 1943 een Mosquito van de RAF zich in het weiland boorde.

22 OVER GEERT MULDER

Locatie van het voormalig woonhuis van Geert Mulder. Vanwege zijn onderduik voor de 'Arbeitseinsatz' is hij weggevoerd naar het concentratiekamp Neuengamme bij Hamburg, waar hij op 15 februari 1945 overleed.

23 OVER HERMAN ZANDBERGEN

De voormalige woning van de familie Zandbergen aan de Nieuwstraat, waar de 10-jarige Herman Zandbergen dodelijk werd getroffen door een verdwaalde kogel bij de gevechten om de bevrijding.

24 OVER FENNA KOES

De woning van de familie Koes aan de Kolenmieten in Vroomshoop, waar de 13-jarige Fenna Koes op 6 april 1945 dodelijk werd getroffen door vijandelijk geweervuur.

25 OVER MANS FOKKERT

De voormalige woning van de familie Fokkert aan de Tweede Blokweg 17 in Vroomshoop. Van daaruit is Mans Fokkert na verraad weggevoerd om bij Magdeburg dwangarbeid te verrichten.

26 OORLOGSGRAVEN OP DENNENHOF

Algemene begraafplaats Dennenhof aan de Dennenweg in Den Ham met twee oorlogsgraven: van Tim Hoogland (gesneuveld Afghanistan 2007) en van Jan Jacob de Groot, gefusilleerd 1945.

27 OORLOGSGRAVEN DEN HAM (OUDE KERKHOF)

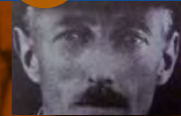
Op de oude begraafplaats aan de Molenstraat in Den Ham bevinden zich de oorlogsgraven van Thomas Mair en Leslie Owen Blow van de neergestort Mosquito, beschreven bij nr. 21.

28 GEVECHTEN RONDOM DE GEERDIJKBRUG

Bij de Geerdijkbrug werden op 4 en 5 april 1945 door de verzetsgroep Vroomshoop, bijgestaan door geheime agenten en oud-militairen, hevige gevechten geleverd om Geerdijk en Vroomshoop te bevrijden.

29 OORLOGSGRAF NICOLAAS HUIBERS

Oorlogsgraf van voormalig stationschef Nicolaas Huibers uit Mariënberg op het R.K. kerkhof. Nicolaas Huibers werd op 8 maart 1945 in de Woeste Hoeve bij Apeldoorn gefusilleerd.

30 OVER GEERT OOSTERVEEN

In deze weilanden langs de Polderweg is Geert Oosterveen tijdens een hevig vuurgevecht door de Duitsers op 6 april 1945 doodgeschoten.